

DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI

4. SKUPINA: 20. STOLJEĆE

ŠKOLSKA GODINA: 2017. / 2018.

ČETVRTAK, 26. TRAVNJA 2018.

10:00 – 11:00

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

_____
(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Pažljivo pročitajte pitanje i zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Kako se zvao generalni sekretar KPJ, koji je stradao tijekom Staljinovih čistki 1937.g., a kojeg je na funkciji generalnog sekretara naslijedio Josip Broz Tito?

- a) Đuro Đaković
b) August Cesarec
c) Milan Gorkić
d) Moša Pijade

1	
---	--

2. Jedan od najpoznatijih sudskih procesa ratnim zločincima nakon Drugog svjetskog rata održan je protiv Adolfa Eichmana. Kada je i gdje održan taj sudski proces?

- a) 1962.g., u Münchenu
b) 1961.g., u Jeruzalemu
c) 1945.g., u New Yorku
d) 1959.g., u Berlinu

1	
---	--

3. Kada je kineska komunistička vlast krvavo ugušila demonstracije studenata na trgu Tienanmen u Pekingu?

- a) svibanj 1990.g.
b) lipanj 1989.g.
c) srpanj 1989.g.
d) svibanj 1989.g.

1	
---	--

4. Kada je utemeljeno Hrvatsko vijeće obrane HVO ?

- a) 08. travnja 1992.g.
b) 29. veljače 1992.g.
c) 09. siječnja 1992.g.
d) 15. listopada 1991.g.

1	
---	--

5. Kako se zvala partizanska četa (brigada) osnovana 1942.g. koja je započela antifašističku borbu u Istri?

- a) „Ivan Rukavina“
b) „Vladimir Gortan“
c) „Vlado Janić“
d) „Filip Filipović“

1	
---	--

6. Kada je Vojvodini i Kosovu, odlukom skupštine SR Srbije, oduzet status konstitutivnih jedinica jugoslavenske federacije (temeljem Ustava iz 1974.g.) ?

- a) ožujak 1989.g.
b) svibanj 1989.g.
c) siječanj 1990.g.
d) ožujak 1990.g.

1	
---	--

7. „Rođena je država Hrvatska, neka joj je sretan i dug život!“ Tko je izrekao ove riječi tijekom sjednice Sabora RH u lipnju 1991.g.?

- a) Franjo Tuđman
b) Stipe Mesić
c) Vladimir Šeks
d) Žarko Domljan

1	
---	--

8. Tko je osoba prikazana na fotografiji, heroj Domovinskog rata poginuo prilikom operacije „Južni potez“ 1995.g.?

- a) Andrija Andabak
b) Andrija Matijaš Pauk
c) Predrag Matanović
d) Neven Martić

1	
---	--

9. Kada su saveznici bombardirali njemački grad Dresden i uzrokovali veliki broj civilnih žrtava?

- a) listopad 1944.g.
b) siječanj 1945.g.
c) veljača 1945.g.
d) prosinac 1944.g.

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Povežite povijesne osobe i države u kojima su djelovale

3	
---	--

1. ____ Antonio Salazar

2. ____ Grigorij Lvov

3. ____ Jozef Pilsudski

A) Poljska

B) Portugal

C) Rusija

D) Čehoslovačka

E) SSSR

F) Španjolska

11. Povežite hrvatske povijesne osobe i njihove djelatnosti

3	
---	--

1. ____ Krešo Golik

2. ____ Dušan Vukotić

3. ____ Igor Zidić

A) animirani film „Baltazar“

B) film „Vlak u snijegu“

C) časopis „Hrvatski tjednik“

D) animirani film „Surogat“

E) film „Tko pjeva, zlo ne misli“

F) časopis „Hrvatska revija“

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

12. Kako se zove autor djela prikazanog na fotografiji, provokativnog naziva „Fontana“, blizak konceptualnoj umjetnosti i dadaizmu? (puno ime i prezime)

1	
---	--

_____

13. Kako se zvao sovjetski špijun prikazan na fotografiji, koji je Staljinu prenio informacije o početku njemačkog napada na SSSR? (ime i prezime)

1	
---	--

_____

14. Kako se zvao zapovjednik bojne I. gardijske brigade HV, prikazan na slici, poginuo na Velebitu 1994.g. ? (ime, prezime, nadimak)

1	
---	--

_____

15. Kako se zvao prvi Hrvat, franjevac, uzdignut na čast sveca Katoličke crkve 1970.g.? (ime i prezime)

1	
---	--

_____

16. Kako se zvala mala zagrebačka glumica, prikazana na fotografiji, koja je 1943.g. stradala na putu za Auschwitz ? (ime i prezime)

1	
---	--

17. Kako se zvala prva žena koja je u Hrvatskoj diplomirala 1905.g. i kasnije doktorirala, osnivačica društva „Zaštitnice djevojaka“? (puno ime i prezime)

1	
---	--

18. Kako se naziva skup (sastanak) održan 1955.g., na koje su predstavnici 29 afričko-azijskih država tražili potpuno ukidanje kolonijalizma i rasnog ugnjetavanja?

1	
---	--

19. Kako se zvao tečaj za obuku novih hrvatskih policijskih službenika organiziran u kolovozu 1990.g.?

1	
---	--

20. Kako se zvao plan preustroja Oružanih snaga SFRJ kojim je izvršena zapovjedna i ustrojbeno centralizacija JNA, prikazan na fotografiji ?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi.

21. Kronološki poredaj događaje koji su obilježili razvitak tehnike početkom XX. stoljeća

- A _____ let prvog cepelina
B _____ prvi let motornog aviona (zrakoplova)
C _____ prvi prelet kanala La Manche zrakoplovom
D _____ poletio prvi konstruirani hrvatski zrakoplov

2	
---	--

22. Kronološki poredaj događaje

- A _____ Trumanova doktrina
B _____ osnovan NATO
C _____ Marshallov plan
D _____ započinje sovjetska blokada Zapadnog Berlina

2	
---	--

23. Kronološki poredaj događaje u Hrvatskoj nakon Drugog svjetskog rata

- A _____ uhićen nadbiskup Stepinac
B _____ Pastirsko pismo
C _____ Jugoslavija prekida odnose sa Svetom Stolicom
D _____ Božić prestaje biti službeni praznik u Jugoslaviji

2	
---	--

V. Zaokružite slovo ispred točnoga kronološkog slijeda navedenih događaja.

24. Koji niz određuje pravilan kronološki slijed ministara obrane RH tijekom Domovinskog rata?

- a) Martin Špegelj → Šime Đodan → Luka Bebić → Gojko Šušak
b) Šime Đodan → Martin Špegelj → Gojko Šušak → Luka Bebić
c) Gojko Šušak → Šime Đodan → Luka Bebić → Martin Špegelj
d) Martin Špegelj → Luka Bebić → Gojko Šušak → Šime Đodan

1	
---	--

25. Koji niz određuje pravilan kronološki slijed predsjednika vlade Republike Hrvatske?

1	
---	--

- a) Zlatko Mateša → Josip Manolić → Franjo Gregurić → Nikica Valentić
- b) Nikica Valentić → Zlatko Mateša → Josip Manolić → Franjo Gregurić
- c) Josip Manolić → Franjo Gregurić → Nikica Valentić → Zlatko Mateša
- d) Franjo Gregurić → Nikica Valentić → Zlatko Mateša → Josip Manolić

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornog povijesnog teksta ili slikovnog prikaza.

26. Pozorno pročitaj povijesni izvor i odgovori na postavljena pitanja.

“ (...) kao vojnik, mogu vam reći ovo: Srbija, koja je u ovom ratu dala jedan i pol milijun žrtava za oslobođenje i ujedinjenje svoje jednokrvne braće preko Dunava, Save i Drine, ne može ni u kom slučaju dozvoliti, da se na njenim granicama formira neka nova država, koja bi u svoj sastav uzela sve njene sunarodnike (...) Srbiji – po pravu oružja, (...) pripada sljedeći teritorij: Banat (...); Baranja (...); Srijem i Slavonija do linije željezničke pruge Osijek – Đakovo – Šamac; cijela Bosna i Hercegovina i Dalmacija do rta Planka. Van tog teritorija možete se opredjeljivati po volji: da idete sa Srbijom ili da formirate zasebnu državu. “

1	
---	--

A) Tko je izrekao ovu izjavu ? (puno ime i prezime, titula ili čin koji je imao)

_____

1	
---	--

B) Koga je, na sastanku kada je dana ova izjava, predstavljao autor izjave? (tačno ime institucije)

_____

1	
---	--

C) Tko je pozvao autora ovog teksta na taj sastanak?

_____

27. Pozorno pogledaj prikazane fotografije i odgovori na postavljena pitanja.

1.

2.

A) Koji je događaj prikazan na fotografijama br. 1. i 2.?

1	
---	--

_____

B) Kada se zbio prikazani događaj ? (točan datum)

1	
---	--

_____

C) Gdje se odigrao prikazani događaj? (točno mjesto i ime grada)

1	
---	--

_____

28. Pozorno pročitaj izvorni tekst i odgovori na postavljena pitanja.

„Zašto ne Kamčatka, Aljaska, Meksiko ili Teksas? Postoji mnogo slobodnih prostora. Zašto su Židovi izabrali zemlju u kojoj ih tamošnje stanovništvo ne želi primiti, malu zemlju, zemlju koja je opustošena i osiromašena vjekovima?

Izgleda zaista neobično da ljudi koji se odlikuju praktičnošću i umješnošću, kakvi su Židovi, žele trošiti svoje napore, znoj i krv, svoju snagu, u pijesku, kamenju i baruštinama Palestine. Ja mogu, ako želim, biti dosjetljiv, reći da to nije naša odgovornost, nije to ni odgovornost Židova koji su se ovdje naselili. To je odgovornost Mojsija, koji je djelovao s Božjom inspiracijom. On nas je mogao odvesti u Sjedinjene Američke Države i umjesto obala Jordana mogli smo imati obale Mississippija. Bio bi to lakši posao. Ali on je odlučio da se zaustavi ovdje. Mi smo Židovi prastari narod s drevnom prošlošću. Ni mi, kao ni vi, ne možemo odbaciti svoju povijest i početi ispočetka.“

- A) Ovu je izjavu pred UN-om dao kasniji prvi izraelski predsjednik. Kako se on zvao? (puno ime i prezime)

1	
---	--

- B) Koje je godine osnovan pokret koji se borio za nastanak suvremene Židovske države?

1	
---	--

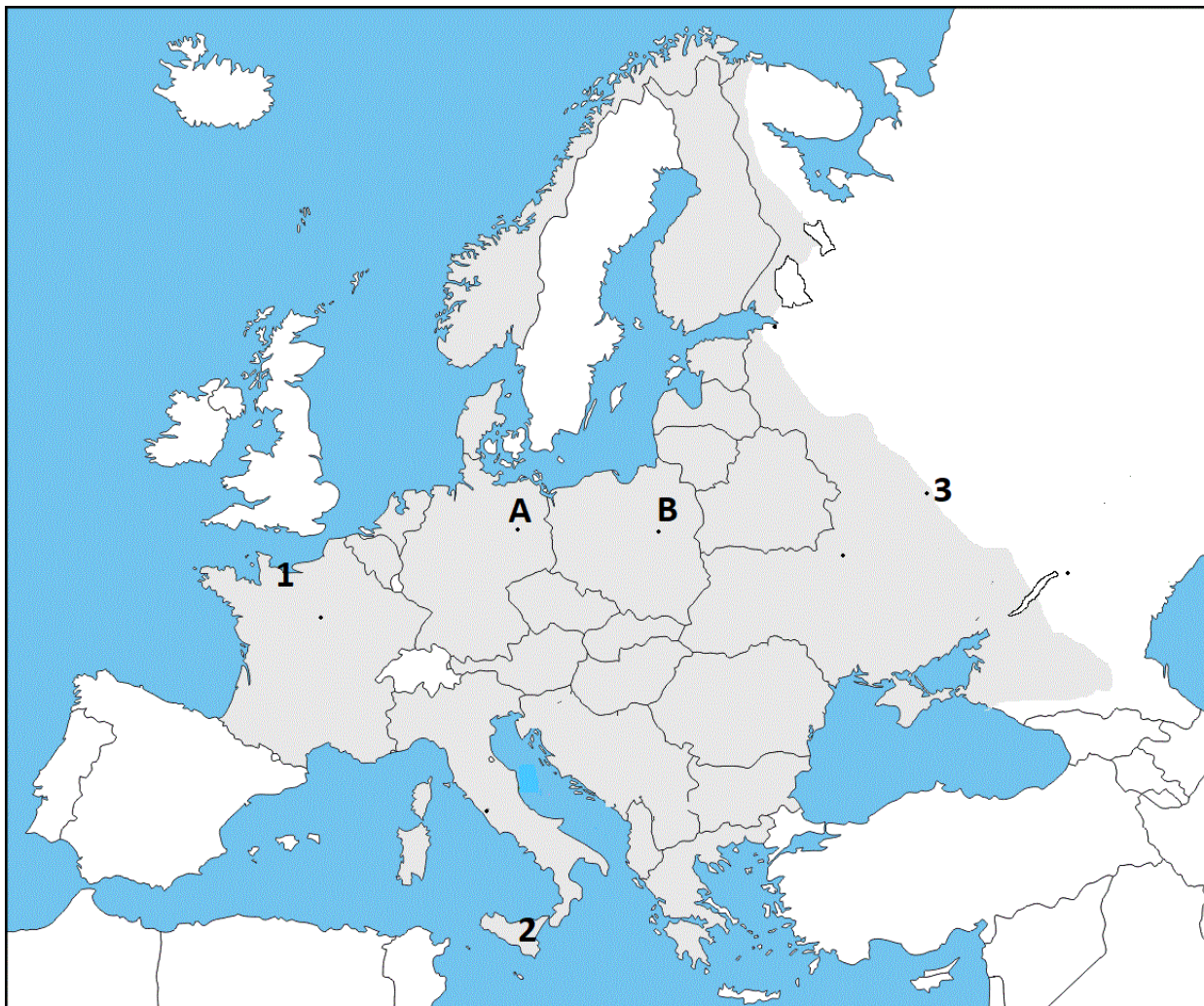
- C) Kako se zove islamski pokret otpora koji se zalaže za Palestinsku neovisnost s puno radikalnijim pristupom od ranijeg pokreta PLO-a?

1	
---	--

VII. Sljedeće zadatke riješi uz pomoć slijepe karte.

29. Pozorno proučite prikazanu kartu Europe u vrijeme II. svjetskog rata i odgovorite na postavljena pitanja.

- A) Gdje je i kada održan sastanak saveznika na kojem je odlučeno iskrcavanje na prostoru označenom brojem 2? (mjesto, mjesec i godina)

1	
---	--

_____

- B) Gdje je i kada održan sastanak saveznika na kojem je odlučeno iskrcavanje na prostoru označenom brojem 1? (mjesto, mjesec i godina)

1	
---	--

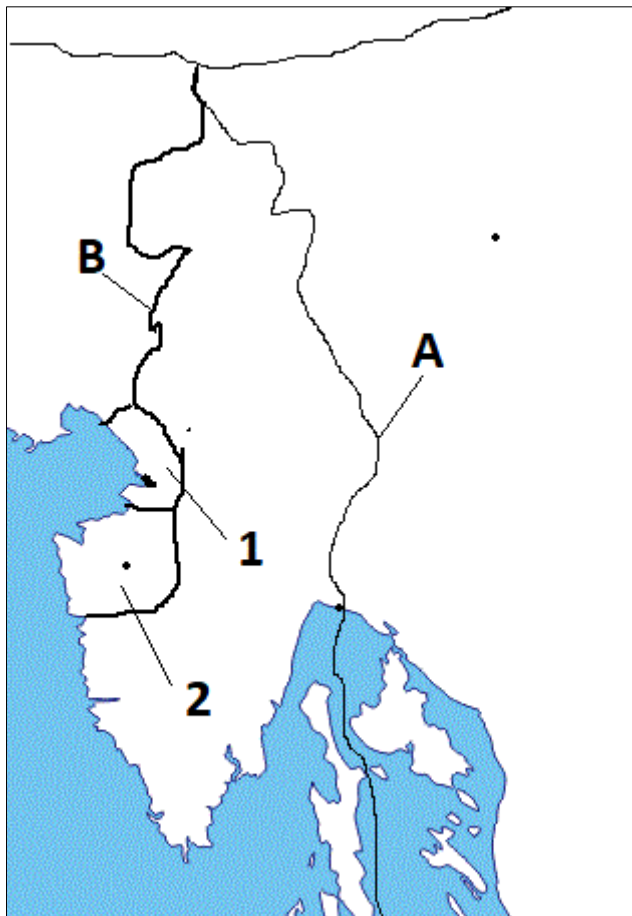
_____

- C) Tko je zapovijedao savezničkim snagama u operaciji koja se odvijala na prostoru označenom brojem 1?

1	
---	--

_____

30. Pozorno proučite prikazanu kartu nove jugoslavensko- talijanske granice nakon Drugog svjetskog rata i odgovorite na postavljena pitanja.

- A) Kako se zajedničkim imenom nazivao teritorij označen brojevima 1 i 2?

1	
---	--

_____

- B) Koje je godine uspostavljen taj teritorij? (godina)

1	
---	--

_____

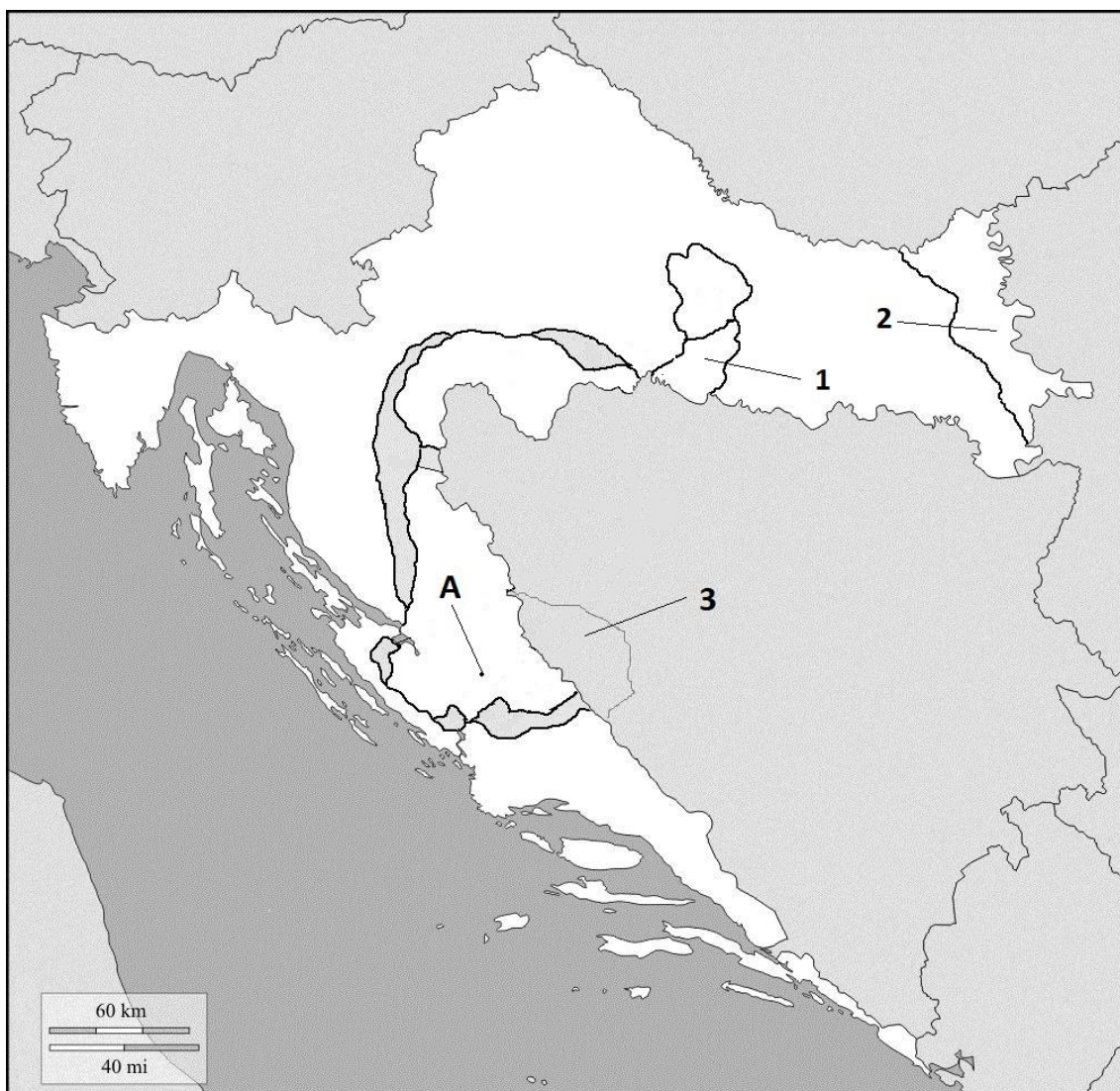
- C) Kako se naziva dokument koji je napokon riješeno pitanje teritorija označenih 1 i 2 i kada je potpisan? (ime dokumenta i godina)

1	
---	--

_____

31. Pozorno proučite prikazanu kartu Hrvatske tijekom Domovinskog rata i odgovorite na postavljena pitanja.

A) Koje su dvije gardijske brigade u kolovozu 1995.g. oslobodile grad označen slovom A?

1	
---	--

_____

B) Kako se naziva vojna operacija vođena na prostoru označenom na karti brojem 3?

1	
---	--

_____

C) Kada je započela operacija kojom je oslobođen prostor označen brojem 1? (točan datum)

1	
---	--

_____